

ANNALES SCIENTIA POLITICA

VOLUME 7, NUMBER 2, 2018

ANNALES SCIENTIA POLITICA

Vol. 7, No. 2, 2018

MARCHEVSKÝ, O.: Universitas Leopoliensis or about our new perspectives of co-operation. (report). *Annales Scientia Politica*, Vol. 7, No. 2 (2018), pp. 60 - 62.

ONDREJ MARCHEVSKÝ

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
E-mail: ondrej.marchevsky@unipo.sk

UNIVERSITAS LEOPOLIENSIS ALEBO O NAŠICH NOVÝCH PERSPEKTÍVACH SPOLUPRÁCE

ONDREJ MARCHEVSKÝ

Institute of Political Sciences
Faculty of Arts
University of Prešov
Slovak Republic
E-mail: ondrej.marchevsky@unipo.sk

Cezhraničná spolupráca, jej stav, podmienky a perspektívy predstavujú kľúčové komponenty vo výskumných aktivitách Inštitútu politológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove.

Cezhraničná spolupráca a zahraničné partnerské vzťahy sú ale tiež oblasťou, ktorú sa snaží pracovisko rozvíjať. Práve to bolo jedným z dôležitých cieľov účasti členov Inštitútu politológie na medzinárodnej vedeckej konferencii, ktorá sa konala z iniciatívy ukrajinských kolegov v dňoch 02. – 03. 11. 2018 na pôde Univerzity Ivana Franka v Lvove.

Konferencia, ktorá bola organizovaná už tretím rokom ako pamätná konferencia Jurija Romanoviča Švedu (1964 – 2016), dlhoročného tvorivého pracovníka Katedry politológie Filozofickej fakulty Lvovskej univerzity, niesla názov *Politické strany a voľby: ukrajinská a svetová prax*. Téma úzko súvisela s odborným zameraním profesora Švedu a zároveň predstavuje jeden z dominantných predmetov skúmania organizátorského pracoviska. Zámerom konferencie bolo zachytenie bohatej škály atribútov a javov, ktoré určujú zrod, fungovanie a transformačné procesy v politických stranách i širšie chápanom politickom kontexte.

Účastníci konferencie boli reprezentantmi pracovísk z Ukrajiny, Ruska, Poľka, Izraela a Slovenska.

Po slávnostnom príhovore rektora Univerzity Ivana Franka profesora Volodymyra Petroviča Melnika a vedúceho Katedry politológie profesora Anatolia Semionoviča Romaniuka odznel rad príspevkov domácich účastníkov, ktorí sa podrobne venovali analýze výsledkov parlamentných volieb na Ukrajine a perspektívam formovania straníckej politiky v ukrajinskom kontexte v najbližšom období. Príspevky reflektovali na postavenie klasických politických strán a tiež novovzniknutých politických hnutí a zoskupení, ktorých činnosť je centrovaná na jedného politického lídra.

Mimoriadne podnetným a zároveň akademicky „exotickým“ bol príspevok Zeeva Khanina z Izraela. Ten pri analýze súčasných trendov poukázal na pozoruhodné snaženie muža, ktorý svoj politický akčný plán sústredil na nespravodlivosť, ktorá sa deje existujúcim právnym stavom v Izraeli všetkým mužom v rozvodovom konaní. Jeho politické snaženie založené na „hre jednou kartou“ mu samému ako politickému zoskupeniu vynieslo až štyri poslanecké miesta v Knesete, ktoré následne nemal kto obsadiť, lebo v jeho strane nebolo žiadnych iných kandidátov.

Príspevky, ktoré zastupovali Inštitút politológie a boli prezentované docentom Vladislavom Dudinským, doktorom Martinom Lačným a autorom tejto správy, sa sústredili na kontext

cezhraničnej spolupráce v rôznych oblastiach, či už v aspekte ekonomickom, environmentálnom alebo sledujúc inštitucionálne bilaterálne rámce riadenia legálnej migrácie medzi Slovenskom a Ukrajinou.

Konferencia realizovaná v reprezentačnom hlavnom sídle Univerzity Ivana Franka, ktorá bola pôvodne postavená ako sídlo snemu v Haliči, prinášala svojim časovým usporiadaním priestor pre plodné diskusie a výmenu skúseností.

Okrem odborných konfrontácií, predovšetkým vďaka záujmu a iniciatíve profesora Romaniuka, mali členovia Inštitútu politológie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove možnosť predstaviť dlhodobý odborný zámer pracoviska v oblasti *border studies*. Pracovisko sa v tejto oblasti mohlo prezentovať bohatou publikačnou činnosťou, ako aj realizáciou výučby so zameraním na výskum hraníc i hranice medzi Slovenskom a Ukrajinou. Ukrajinskí kolegovia vyjadrili svoj záujem o bližšie štúdium problematiky hranice, ktorá v medzinárodných vzťahoch medzi oboma krajinami, ale tiež v kontexte vzťahov Ukrajiny s Európskou úniou zohráva dôležitú úlohu. Ide zároveň o kontext, ktorého potenciál, hoci, podľa slov ukrajinských kolegov, doposiaľ nevyužitý sa javí aj v ich skúmaní politických strán na Ukrajine i vo svete.

Situovanie hlavného sídla univerzity v samotnom historickom centre Lvova poskytlo ešte jednu veľkú príležitosť: aspoň okrajovo spoznať historickú časť mesta, na ktorej sa výrazne podpísala *poľská ruka nemecky inšpirovaná*. Ulice historického centra pripomínajú nápadne prv-

ky architektúry, nádherne dochovanej v Krakove, námestie s radnicou je zmenšeninou toho vo Wroclave. Je ale badateľné, že aktuálnou prioritou mesta i krajiny nie je zveľádovanie a ani konzervácia historických a architektonických pamiatok. Na množstve budov je badať pôsobenie času i poveternostných vplyvov. Tma zahaľuje mesto do divadla tieňov a šede, ulice a budovy sú osvetlené s prívlastkom minimalisticky. Skvosty sakrálnej architektúry okoloidúcich prekvapujú vynárajúc sa z tmy až pri bezprostrednom kontakte. Ide ale o prekvapenia, s ktorými sa asi inde tak často nestretnete.

Cesta do Lvova osobným motorovým vozidlom priniesla prekvapenia, ktoré tiež v iných častiach Európy nestretnete a ani stretnúť nemôžete. Prekračovanie slovensko-ukrajinskej, resp. ukrajinsko-slovenskej hranice je dobrodružstvom plným prekvapení, kedy odhadovať dobu čakania a odbavenia celej kontrolnej procedúry je vecou maximálne podarenej náhody, vydarenej lotérie, no nikdy nie jasného odhadu. Moment prekvapenia na nás čakal v oboch smerom a v dvoch podobách. Pri ceste na Ukrajinu sme zažili bleskurýchle odbavenie, bez akéhokoľvek zbytočného čakania, ako v tej najideálnejšej simulovanej školskej kontrolnej procedúre. No pri tomto prekvapení to neostalo, cesta späť bola nesimulovanou, naturalisticky a existenciálne prežitou viac ako šesť a pol hodinovou tortúrou, kedy pri pohľade na hraničný priechod Vyšné Nemecké, bránu domov, platilo známe „*tak blízko a zároveň tak ďaleko*“.

Fotografia 1 a 2: O. Marchevský, V. Dudinský a M. Lačný pred budovou Univerzity Ivana Franka v Lvove

(zdroj: O. Marchevský)